

2022-08-31

Dnr: RÖ 2022-6520

Miljödepartementet
Regeringskansliet

Yttrande över Sveriges globala klimatavtryck SOU 2022:15

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över Miljömålsberedningens delbetänkande Sveriges globala klimatavtryck SOU 2022:15.

Region Östergötlands remissvar avgränsas till kapitel 13 Klimatpåverkan från offentlig konsumtion och upphandling, med tillhörande åtgärdsförslag.

Sammanfattning

Region Östergötland välkomnar Miljömålsberedningens förslag, som ger en ökad tydlighet om ansvar för klimatarbetet inom alla led kopplat till offentlig upphandling, samt en ökad samordning och stöd från nationell nivå i upphandlingsarbetet.

Region Östergötland har arbetat aktivt under många år med att minska de direkta utsläppen men står nu, liksom samhället i övrigt, inför utmaningen att minska klimatavtrycket från konsumtionen av varor och tjänster, som till stora delar leder till utsläpp i andra delar av världen och som totalt sett står för en betydligt större del av den totala klimatpåverkan. Förbrukningen av material och engångsprodukter, främst för vård och behandling, är Region Östergötlands enskilt största utsläppspost och står för uppskattningsvis ca 35 procent av organisationens totala klimatutsläpp.

Generella synpunkter

Regionen ansvarar för över 1700 avtal och har många olika aspekter att ta hänsyn till i upphandlingsarbetet. Tydlighet, förenkling och stöd i vad de nya kraven innebär är därmed en förutsättning för att de ska kunna få genomslag.

Det är viktigt att det i de uppdaterade direktiven blir tydligt vilket ansvar, mandat och handlingsutrymme de upphandlande enheterna har och vilka prioriteringar och avvägningar som kan göras. Att arbeta med klimatmål i upphandling handlar inte bara om att ställa exempelvis energikrav på produkter, utan även om att tänka större kring produktval, effektivisering av inköp, design, nya affärsmodeller osv. Detta resoneras det om i underlaget, men behöver också framgå tydligt i de direktiv och vägledningar som arbetas fram för att få genomslag.

2022-08-31

Dnr: RÖ 2022-6520

Region Östergötland ser mycket positivt på den nationella samordningen kopplat till miljöspendanalyser och livscykelanalyser, vilket vi tror kommer att ge ett bra stöd i arbetet.

Vidare ser vi en risk att övriga miljö- social- och arbetsrättsliga aspekter kan komma att få mindre utrymme och därmed ge en negativ effekt på klimatarbetet. Om möjligheten minskar att ställa krav på exempelvis att minimera miljö- och hälsoskadliga ämnen i produkter minskar möjligheten att skapa cirkulära materialflöden. Även här understryker Region Östergötland vikten av ett utarbetat nationellt stöd.

Åtgärdsförslag 13.24.3 Klimatkrav i upphandlingslagstiftningen

Vi ser att det kan finnas ett behov av förtydligande i lagtexten kring vilka klimatmål som avses i de föreslagna paragrafändringarna. Är det specifikt det nya konsumtionsmålet, miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan eller det klimatpolitiska ramverket som är utgångspunkten?



Kaisa Karro
Regionstyrelsens ordförande



Krister Björkegren
Regiondirektör